

Wandelommetje Amalia 'Huisvennen'

Het ommetje 'Huisvennen' gaat niet door het gebied zelf, maar loopt er omheen. De rechte lanen die vroeger door de Huisvennen, zijn niet meer toegankelijk.

Koopman Mayer

Als je van Baarle naar Chaam rijdt, liggen de Huisvennen rechts van de weg. De oude lanen in het 150 hectare grote gebied vallen direct op. Die lanenstructuur dateert uit de tweede helft van de negentiende eeuw.

In 1869 koopt koopman Ch. Mayer het hele gebied aan weerszijden van de Bredaseweg van de Domeinen. Vier jaar later bouwt hij in het midden van zijn eigendom een statig huis: het Hooghuis. Het staat er nog steeds, de huidige Gaarshof. Zelf heeft hij er niet echt gewoond, omdat hij vrij jong is overleden. Zijn weduwe trekt zich terug in Antwerpen. Het Hooghuis wordt bewoond door mensen die uit naam van de familie de bossen onderhouden zoals rentmeester Jeannes Bongers.

Vanaf de rotonde naar Chaam is de oude laanstructuur nog goed zichtbaar.

Het Hooghuis vanaf het Beevaartpad.

'In de huisvennen, agter Boschoven'

De Huisvennen lagen in het kale heidegebied tussen Baarle en Alphen. Er stond geen enkele boerderij. Vanwaar dan de naam? Waarschijnlijk danken ze die aan het Huis ter Brake van de Johanneters (de kommanderij in Alphen) die cijnzen trokken van de percelen bij de

Huisvennen en vroeger ook het gebied in bezit hebben gehad. Al in 1634 was er sprake van 'in de huysvennen tussen Alten en Baerle, agter Boschoven'. Een nog eerdere vermelding dateert uit 1503: 'Stuck erfs: die huysvenne. onder weyde en heyde 1 br. in de vroente'. Vroeger werden nog de Grote en Kleine Huisvennen onderscheiden. Met Het Groot Vergoorven (uit het gelijknamige ommetje van begin dit jaar) stonden de Huisvennen op de kaarten van rond 1850 nog als veruit de grootste vennen op de Ulicootse Heide ingetekend. Omstreeks 1861 wordt besloten de gehele domaniale heide in veiling te brengen. Na de verkoop begint de ontginning. Honderden werklieden vonden daarbij gedurende ongeveer twintig jaar werk. Vanaf het begin wordt ingezet op de drooglegging van de vennen. Naargelang de ondergrond worden die gespilt of geploegd om er dennen of loofbomen te zaaien of aan te planten.

Ontginning

In 1913 kocht Henricus van Meer uit Zevenbergen de Huisvennen, als belegging. Het was toen een drassig gebied, er stond vooral mast waar rechte lanen met beuken en eiken door heen liepen. Als eerste bouwde Van Meer een jachthuis, Antoinette genoemd naar zijn oudste dochter. Daarna heeft hij zes boerderijen laten bouwen door Sus Koks, plus nog eens drie langs de Bredaseweg, allemaal kort na 1913. Toen hij de Huisvennen kocht werd het boswachterij 'De Boschovense Heide' genoemd. Staatsbosbeheer en de Heidemij stonden achter het idee van de ontginning. De boeren die grond en boerderij pachtten, hadden een gemengd bedrijf.

De Huisvennen van nu zijn volgens kleinkinderen van Van Meer (in Van Wirskaante 2009-4) niet meer te vergelijken met de Huisvennen van begin vorige eeuw. 'De lanen zijn vervallen, ze bestaan ook officieel niet meer. Een aantal is bij het weiland of de akker getrokken.' Daar is geen verandering in gekomen. Lopend over het wandelommetje om de Huisvennen, krijg je toch een idee van hoe het er vroeger moet hebben uitgezien. Ook de plaats waar vroeger het grote ven heeft gelegen, is nog goed voor te stellen: op die plek ontbreekt de laanstructuur.

Tussen de akkers (aan de zuidkant van de Huisvennen) hebben de oude lanen geen functie meer.

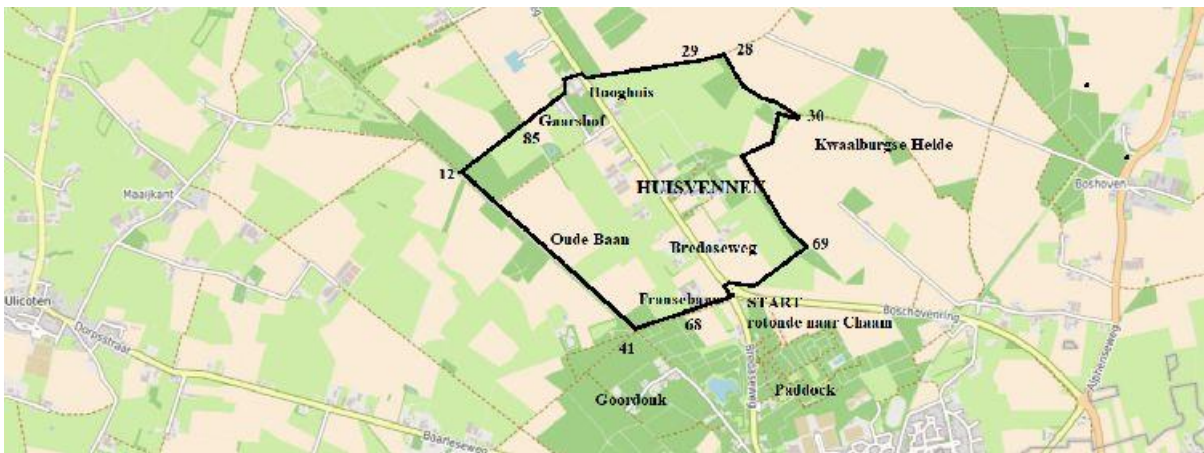

Op de lanen tussen de weilanden (aan de noordkant van de Huisvennen) kan ook niet meer worden gelopen.

De route

Start van het wandelommetje 'Huisvennen' is bij de rotonde richting Chaam. Je auto kun je best parkeren op het kleine insteekweggetje net voor de afslag Chaam. Wandel dan in de richting van de Oude Bredasebaan richting knooppunt 68 – 41 – 12 – 85 – 29 (geen knooppunt meer) – 28 – 30 – 69 – 68. Tussen de knooppunten 85 en 29 wandel je over het terrein van de Gaarshof, aan de overzijde van de Bredaseweg volg je het Beevaartpad, het pad dat de bedevaartgangers vanuit Alphen naar de Bernarduskapel in Ulicoten volgden. Dit ommetje is precies 6 kilometer lang.

De route rond de Huisvennen is precies zes kilometer.

Doorgaand pad in de Huisvennen.